

Orioniden 2000.

Geslaagde opzet dubbelpost onder overmaat bewolking

Hans Betlem¹

1. Lederkarper 4, 2318 NB Leiden

De Orionidenactie was een van de weinige acties die in 2000 onder gunstige omstandigheden kon worden uitgevoerd, althans voor wat betreft het maanlicht.

Omdat het hoogtepunt van de Orioniden tevens in het weekend voorafgaand aan de herfstvakantie voorzien was, waren alle ingrediënten voor een geslaagde campagne aanwezig.

Gedurende het afgelopen jaar heeft zich een enthousiaste club scholieren waarnemers van verschillende scholen gevormd, zodat er voldoende waarnemers aanwezig waren om twee posten te kunnen bemannen. Met het oog op de simultaanfotografie is het wenselijk om met minimaal twee posten fotografisch werk te doen.

Omdat een deel van de waarnemers, scholieren van het Scala College in Alphen aan den Rijn, woonachtig is in Nieuwkoop, lag het voor de hand om een tweede post daar in de omgeving op te zetten.

Op zondag 15 oktober maakte Michelle en ondergetekende een verkenningstocht in het mooie plassegebied tussen Nieuwkoop en Vinkeveen. De bedoeling was het vinden van een geschikte simultaanplek met de waarnemingspost op het zweefvliegveldje nabij Noordwijkerhout (post Langeveld). Reisafstand na een vermoeiende waarnemingsnacht en een voldoende grote basislijn zijn altijd conflicterende belangen. Een maximale basislijn van een kleine 35 km bleek haalbaar, ervan uitgaande, dat alle deelnemers thuis overnachten.

Een geschikte plek werd gevonden in het plaatsje Wilnis, midden in een natuur/stiltegebied. De post werd gevestigd in een zeer fraai weiland, omgeven door brede sloten met vlak bij een zeer zeldzame purperreiger kolonie. Een van de laatste stukjes onge-rept Zuid Hollands polderland.

Vanuit Nieuwkoop zouden *Annelies en Pieter Karman* de post bemannen, aangevuld met *Mirjam Dieho* uit Alphen aan den Rijn en *Erica van Dijk* uit Leiden. Michelle runde deze post met deze vier nieuwe waarnemers. Enkele

dagen voor het bewuste waarnemingsweekend werden de waarnemingen met het nieuwe team voorbereid. De sterrenkaarten en waarnemingsmethoden werden doorgenomen en het werken met de dictafoons en de afgeschermd verlichting werd geoefend.

Op woensdag 20 oktober werden de stalen statieven, waarop twee camera-batterijen geplaatst zouden worden, naar Wilnis overgebracht en gemonteerd in het weiland.

De post te Langeveld zou bemand worden door de vaste ploeg waarnemers van het Fioretti College te Lisse en Hillegom : *Vincent Baak, Frank Lommerse, Iris Hoogkamer, Renate Nederpel* (al actief tijdens de zomeracties 2000) en als nieuwkomers *Sanne en Renske Ruigrok en Renate van der Hoorn*.

Na een regenachtige vrijdag en zaterdag zag het er dan zondag toch eindelijk naar uit, dat het weer beter zou worden. Vanuit het zuiden werden bredere opklaringen verwacht. Inderdaad begon op zondag 22 oktober de lucht te breken en werden er blauwe stroken zichtbaar.

Op zondagochtend werden de stalen statieven naar post Langeveld vervoerd door Michelle, Erica en ondergetekende.

Op het vliegveldje was het al een drukte van belang in verband met het herfstkamp. Zweefvliegtuigjes vlogen af en aan maar bleven niet langer dan een vijftal minuten in de lucht door het ontbreken van thermiek.

Tussen het monteren van de vliegtuigvleugels vonden we het monteren van de camerastatieven en de video-opstelling. Enkele uren later werden

de camera's op beide posten geplaatst: 23 maal T-70 te Langeveld en 14 maal T-70 te Wilnis. De kisten werden goed ingepakt in passende dekzeilen. Pas in de avond zou de definitieve beslissing over het doorgaan van de actie worden genomen en zouden alle waarnemers het groene licht krijgen.

Tegen 16 uur begon de bewolking al weer dikkere vormen aan te nemen en slipten de blauwe plekken weer dicht.

Gedurende de avond werd in Leiden, Hillegom en Nieuwkoop de hemel angstvallig in de gaten gehouden, maar er deden zich geen opklaringen meer voor. Op die plaatsen in het land waar het wel opklaarde, ontstond vervolgens onmiddellijk dichte mist.

Even na middernacht werd besloten dat verder wachtlopen zinloos was en werd de actie afgeblazen, tot grote teleurstelling van een groot team nieuwe waarnemers, dat zich erg verheugd had op eindelijk eens waarnemen.

Op maandag 23 oktober werd in één rondrit met de Huur-Mij bus alle apparatuur (5 camera batterijen, vijf stalen statieven, waarnemingsstoelen, generator voor post Wilnis) weer ingezameld en in huis opgeslagen.

Organisatorisch kunnen we terugkijken op een zeer geslaagde actie, immers, in één weekend slaagden we erin om twee volledig uitgeruste posten met fotoapparatuur en een all-sky video systeem alsmede een ploeg van een twaalfstal waarnemers op de been te krijgen.

Het op het laatste moment afblazen van de actie werd door iedereen erg jammer gevonden maar het enthousiasme was er niet minder om.

Wordt vervolgd bij de winteracties.